

Reserviläisliiton varapuheenjohtajan Esko Raskilan juhlapuhe itsenäisyyspäivän iltajuhlassa Lapin lennostossa Rovaniemellä 6.12.2008

Kunnioitetut sotaveteraanit, herra eversti, hyvä maanpuolustusväki

Olemme kokoontuneet viettämään ja juhlistamaan Suomen 91. itsenäisyyspäivää. Tämä vuosi on myös puolustusvoimien

90-vuotisjuhlavuosi. Itsenäisen Suomen ja sen puolustusvoimien 90-vuotiseen historiaan mahtuvat kansakuntamme rakentamisen vuodet ja valitettavan paljon myös sodan vuosia, jolloin itsenäisyytemme oli vaarassa. Viime sodissa kaatui 90.000 ja vammautui 200.000 miestä ja naista. Nykypäivänä on vaikea kuvitella sitä uhrausten määrää, jonka veteraanisukupolvemme on isänmaamme puolesta antanut, niin rauhan kuin sodankin töissä.

Suomalaiseen yhteiskuntaan on sen itsenäisyyden ajan aina kuulunut vahvasti myös puolustusvoimat. Puolustusvoimat on integroitu osaksi yhteiskuntaamme ja toisaalta yhteiskunnan toiminnot tukevat laajasti eri kriisitilanteissa puolustusvoimien toimintaa.

Tämä on hyvin mietitty suomalainen malli. Se on myös kustannustehokas verrattuna monien muiden eurooppalaisten maiden toimintamalliin. Suomalaisten mielissä puolustusvoimilla on aina oma tärkeä paikkansa, turvaamassa syvälle kansanluonteeseemme juurtunutta itsenäisyyttä, demokratiaa ja tasa-arvoa.

Haluan sekä omasta että koko Reserviläisliiton puolesta onnitella vielä kerran puolustusvoimia sen juhlavuotena ja kiittää puolustusvoimia hyvästä ja pitkästä yhteistyöstä. Yhdeksänkymmentä vuotta työtä itsenäisyyden ja isänmaan hyväksi on kiitoksen ja juhlan arvoinen asia. Tämän työn kunniaksi Reserviläisliitto lahjoitti Puolustusvoimille pari viikkoa sitten liittomme korkeimman huomionosoituksen, Reserviläisliiton pienoislipun. Vielä kerran, onneksi olkoon puolustusvoimat!

Yhteistyö vapaaehtoisten maanpuolustusjärjestöjen ja puolustusvoimien kesken on historiassamme ollut ja on edelleen keskeisessä asemassa uskottavan ja toimivan puolustuksen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Yli 35.000 jäsenen Reserviläisliitto ja yli 28.000 jäsenen Suomen Reserviupseeriliitto sekä monet muut vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevät järjestöt tarjoavat laajan sekä sodan-ajan tehtäviin koulutetun ja jatkuvasti kriisivalmiustaitojaan ylläpitävän ja ennen kaikkea sitoutuneen jäsenistön puolustusvoimien ja isänmaan käyttöön tilanteen niin vaatiessa. Armeijan käyneet ovat antaneet sitoumuksensa tästä sotilasvalassa ja muut vapaaehtoista maanpuolustustyötä tekevät haluavat olla omalla henkisellä sitoumuksellaan toteuttamassa tätä heille niin tärkeätä tehtävää. Haluamme kaikki olla mukana tekemässä työtä rakkaan isänmaamme vapauden, koskemattomuuden ja turvallisuuden hyväksi.

Nykyään usein todetaan, että puolustuksemme on paremmalla tolalla kuin koskaan aiemmin historiamme aikana. Näin varmasti onkin mutta silti ilmassa on uhkatekijöitä. Me olemme kaikki huolestuneita varuskuntien lakkauttamisista sekä supistuvasta sodan-ajan reservistä. Myös suuren reservin kenttäkelpoisuus mietityttää usein.

Erityisen huolissaan Reserviläisliitto on nyt reservin ampumataidoista. Maamme laaja ampumarataverkosto supistuu jatkuvasti samalla kun toimivien ratojen käyttörajoitteet lisääntyvät. Nyt lisäksi koko omaehtoisen ampumaharrastuksen tulevaisuus on asetettu kyseenalaiseksi Jokelan ja Kauhajoen koulusurmien johdosta. Taustoitamme hiukan palaamalla hetkeksi historiaan. Nostan sieltä esiin yhden henkilön, meidän kaikkien tunteman Simo Häyhän. Hän oli legendaarinen talvisodan

sotasankari, tarkka-ampuja vailla vertaa. Talvisotaan korpraalina lähtenyt Simo Häyhä tunnettiin venäläisten keskuudessa nimellä valkoinen kuolema. Hän oli saanut lempinimensä, koska oli tarkka-ampujana erityisen taitava. Häyhän kerrotaan surmanneen talvisodan aikana yli 500 vihollista avotähtäimellä varustetulla Pystykorva-kiväärillään. Tällä saavutuksella Simo Häyhä pitää edelleen hallussaan tarkka-ampujien epävirallista maailmanennätystä. Häyhän taidot olivat tulosta erinomaisesta näkökyvystä ja ahkerasta harjoittelusta. Hänet oli ennen talvisotaa nähty säännöllisesti mm. suojeluskuntien ampumaradoilla. Noilla radoilla harjoitteli tuolloin moni muukin reserviläinen. Tämän johdosta suomalaisten sotilaiden ampumataito niin talvi- kuin jatkosodassakin oli pääsääntöisesti melko hyvällä tasolla. Reserviläistemme ampumataidot ovat edelleen kansainvälisesti verrattuna melko hyvät. Tämä on seurausta laajasta ammutaharrastuksesta Suomessa. Suuri osa erityisesti suomalaisista miehistä metsästää ja monet harrastavat urheiluammuntaa. Laaja on myös se joukko kansalaisia, joka harjoittelee säännöllisesti ammuntaa erilaisissa maanpuolustusjärjestöissä ylläpitääkseen sotilaan perustaitojaan. Yksinomaan Reserviläisliitossa järjestettiin viime vuonna yli viisi tuhatta ammutatilaisuutta, joihin osallistui yli 30.000 liiton jäsentä.

Ammunta sen eri muodoissaan onkin liitomme laajamittaisin toimintamuoto. Käytössä on laaja kirjo aseita alkaen ilma-aseista ja päätyen puoliautomaattikivääreihin ja sotilaskaliiberisiin pistooleihin. Tämän johdosta Reserviläisliitto onkin seurannut tarkasti vireillä olevaa aselain uudistusta. Olemme käyneet asiasta keskusteluja erinäisten viranomaisten kanssa ja painottaneet aina sitä, että uudistuksessa on huomioitava myös maanpuolustus ja suomalainen, reserviläisiin perustuva puolustusjärjestelmämme.

Sodan ajan reserviin kuuluu tällä hetkellä 350.000 miestä ja naista. Vaikka tätä joukkoa kutsutaan kertausharjoituksiin säännöllisesti, on sen kenttäkelpoisuus käytännössä reserviläisten omaehtoisen harjoittelun varassa. Aivan keskeistä on mahdollisuus omaehtoiseen ja säännölliseen ammutaharjoitteluun. Tätä varten maassamme on oltava riittävä määrä ampumaratoja ja reserviläisellä on myös niin halutessaan oltava mahdollisuus hankkia harjoitteluun tarvittavia aseita.

Ymmärrämme toki tarpeen kiristää ampuma-aselupien myöntämiskäytäntöjä. Reserviläisliitto kannattaakin sisäasiainministeriön käytännössä jo tekemää linjausta, jonka mukaan ampuma-aseluvan saati on sidottu ampumaseuran, reserviläisyhdistyksen tai metsästysseuran jäsenyyteen ja niiden puitteissa osoitettuun ammutaharrastukseen. Asia ei ole meille edes uusi, sillä osa paikallisyhdistyksistämme on jo pitkään menetellyt näin.

Jäsenelle on kirjoitettu todistus ampuma-aseluvan hakemista varten vasta vuoden parin ampumaharrastuksen jälkeen. Uskon itse, että mikäli nyt käyttöön otettu lupamenettely olisi ollut kattavana käytäntönä jo aiemmin, eivät Jokelan ja Kauhajoen ampujat todennäköisesti olisi koskaan kyenneet hankkimaan ampuma-asetta. Henkilön epäterve kiinnostus ampuma-aseisiin kun tulee nopeasti ilmi reserviläisyhdistyksen, ampumaseuran tai metsästysseuran ampumaradalla.

Esitettyä käsiaseiden totaalikieltoa Reserviläisliitto sen sijaan pitää täysin mahdottomana ajatuksena. Maanpuolustuksemme nojaa 350.000 miehen ja naisen muodostamiin sodan ajan joukkoihin. Näin suuren joukon ampumataitojen ylläpito ei ole käytännössä mahdollista muuten kuin omaehtoisen ammutaharrastuksen kautta. Tämä peruslähtökohta on myös uuden ampuma-aselain valmistelussa huomioitava.

Kun olen kuunnellut Isäni ja laajemmin veteraanisukupolven omakohtaisia muistoja sodasta ja lukenut sotaan käsitteleviä muistelmia, nousee sieltä esiin yksi päivä. Sodan viimeinen päivä, sodan loppuminen nousee useimmiten esiin ja saa dramaattisia sekä usein suorastaan traagisia sävyjä. Aamun rauha ja sitä seurannut pettymys, ilo ja itku kulkivat rinnakkain, eikä niitä voinut toinen toisestaan erottaa. Ilo yhdellä elämän säilymisestä, itku toisella lähimmäisen menettämisestä. Sota oli käsin kosketeltavissa myös täällä kotirintamalla oleville, erityisesti äideille, sankareista suurimmille. Kaikesta huolimatta, meidän tehtävämme on säilyttää kaikki se hyvä, mitä olette ahkeruudella, yrittäjyydellä ja työnteolla rakentaneet. Kiitokset Teille rakentajasukupolvi tästä kaikesta. Ei tämä hyvyys ole tullut ilmaiseksi. Se on vaatinut paljon

uhrauksia, kärsimystä, työtä, ahkeruutta, hikeä, tulevaisuuden uskoa, mutta myös menetyksiä ja eroikävä. Elämän lain mukaan veteraanien rivit harvenevat päivä päivältä.

Meillä, sodan jälkeen syntyneillä on nyt velvollisuus huolehtia siitä, että veteraanien perintö siirtyy tuleville sukupolville. Rakkaudella hoidetut sankarihautausmaat ovat näkyvä osa veteraanien perintöä. Ne ovat eläviä historiankirjoja, joita jokaisen sukupolven kannattaa lukea. Näille sankarivainajille, tuntemattomille sotilaille, isänmaan vapaus oli niin arvokas asia, että he olivat valmiita uhraamaan sen puolesta kaikkensa. Siinä on viesti, joka velvoittaa tänäkin päivänä meitä jokaista tekemään omalla paikallamme parhaamme isänmaan menestyksen hyväksi. Me olemme saaneet kulkea rauhan tiellä yli kuuden vuosikymmenen ajan. Siitä nousee suuri kiitollisuuden tunne.

Sodan perintöä voimme vaalia kunnioittamalla niitä arvoja, jotka ahtaina aikoina kannattivat veteraanisukupolvea, kunnian sukupolvea. Isänmaan rakkaus ja usko korkeimman johdatukseen. Urho Kekkonen kirjoitti Talvisodan aikana: "Sukupolvi voi kuolla, mutta jos se kuollessaan säilyttää kunniansa, on jälkeen tulevilla sisäistä voimaa, varmuutta ja uskoa kansallisen elämän jatkumiseen."

Me nuoremmat olemme tämän vastuun ottaneet. Siispä kantakaamme se kunnialla. Jumala isänmaatamme siunatkoon.

Hyvää itsenäisyyspäivää ja juhlahetkeä!